

А К Т
лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів
з поліпшення санітарного стану лісів по Камінь-Каширському надлісництву філії
«Поліський лісовий офіс» ДП "Ліси України"

м. Камінь-Каширський
Волинська обл.

в період з 25.02.2025 по 27.02.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

[illegible]

Видергське	54	31	5,1		5,1	5СЗ(90)2СЗ(70)2БП1 ЯЛЕ	90	0,7	2	24	30	310	2	короїд типограф, малий та великий соснові лубоїди, златки	5
Разом ВСП					5,1										
Велико-Обирське	1	15	24,3	(1)	2,0	10СЗ	49	0,8	2	16	18	230	4	соснові лубоїди, златки	10
	1	40	14,1	(1)	3,0	10СЗ	65	0,8	2	20	22	320	4	соснові лубоїди, златки	5
	11	21	7,7	(1)	3,0	10СЗ	55	0,9	1	20	24	360	4	соснові лубоїди, златки	5
	18	43	1,9		1,9	10СЗ	44	0,9	2	16	18	260	4	соснові лубоїди, златки	5
	23	14	1,7		1,7	7СЗ(70)3СЗ(50)	70	0,7	1	23	32	320	4	соснові лубоїди, златки	5
Разом ВСП					11,6										
Північенське	8	1	2,6		2,6	10СЗ+БП	62	0,9	1	20	28	360	4	соснові лубоїди, златки	5
	8	2	0,5		0,5	8СЗ1ВЛЧ1БП	49	0,7	2	17	24	200	4	соснові лубоїди, златки	10
	8	3	14,9	(2)	14,4	7СЗ(60)3СЗ(40)	60	0,6	1	22	28	240	4	соснові лубоїди, златки	5
Разом ВСП					17,5										
Сошиченське	28	14	8,2		8,2	10СЗ	60	0,8	2	17	22	260	4	буревій, стовбурові шкідники	10
Разом ВСП					8,2										
Нуйнівське	35	14	0,6	(2)	0,5	10СЗ	62	0,7	1	21	26	300	4	буревій, стовбурові шкідники	10
	41	7	0,9		0,9	10СЗ	63	0,7	3	16	22	190	4	соснові лубоїди, златки	10
	46	11	2,1		2,1	7СЗ(70)3СЗ(80)	70	0,7	2	20	26	290	4	буревій, стовбурові шкідники	5
	54	6	2,1		2,1	6СЗ4БП	48	0,7	1А	20	24	245	3	буревій, стовбурові шкідники	5
	54	9	1,5		1,5	10СЗ	85	0,7	2	24	32	360	3	буревій, стовбурові шкідники	5
	56	6	4,8	(1)	2,0	9СЗ1БП	45	0,8	2	14	16	180	4	буревій, стовбурові шкідники	10
Разом ВСП					9,1										
ВСЬОГО ВСП					55,7										

Загальна обстежена площа по Камінь-Каширському надлісництву філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 55,7 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- малий та великий соснові лубоїди, златки 30,0 га;
- короїд типограф, златки 5,1 га;
- буревій, стовбурові шкідники 20,6 га;

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Насадження в Бузаківському, Нуйнівському та Сошичненському лісництвах пошкоджені стихійним лихом (буревій 2023 року), внаслідок чого утворилася значна кількість буреломних та вітровальних дерев, дерев зі зламаними стовбурами, з нахилом стовбура більше 30 градусів, відламанною кроною та її частин, тощо, характеризуються змішаним характером пошкодження – переважно куртинного та групового характеру. Ступінь пошкодження – слабкий (до 10% вибірки від запасу деревостану).

Також іншою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев. Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 3 штук до 7 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабого (до 5%) до середнього ступенів пошкодження (10%). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

В кв. 54 вид. 31 на пл. 5.1 га Видертського лісництва насадження в складі якого є ялина європейська (ЯЛЕ) пошкоджене короїдом тиграфом в слабкому ступені (до 5%). Характер всихання – груповий. Дерев V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників з родини златок, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю вхідних льотних отворів короїда типографа, про що свідчать смоляні потьоки на стовбурах дерев.

Листяні породи дерев, що є в складі хвойних насаджень, вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі берези повислої (БП) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева берези повислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водяною, дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicercia alni*). Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламні гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 55.7 га. у 2025 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2012 року ДП «Камінь-Каширське лісове господарство», 2015 року року ДП "СЛАП Камінь-Каширськагроліс" представленого для лісопатологічного обстеження.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводяться силами лісової охорони філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки знаходяться в завершальній стадії.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Північно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Північно-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- 4-й - Камінь-Каширському надлісництву філії "Поліський лісовий офіс" "ДП "Ліси України".

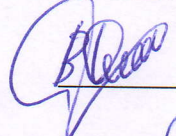
ПІДПИСИ:

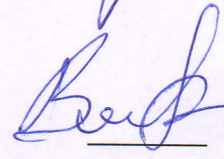
Заступник начальника філії "Вінницялісозахист"
ДСЛП "Київлісозахист"

Завідувач сектору нагляду, обліку і прогнозу філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

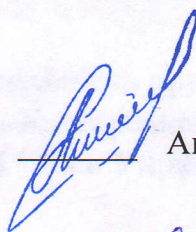
Начальник відділу мисливського господарства,
охорони та захисту лісів Північно-Західного
міжрегіонального управління лісового та
мисливського господарства

 Олександр БОЛЮХ

 Віталій СТЕГНЯК

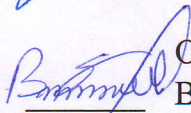
 Володимир
КАСЯНЧУК

Головний спеціаліст відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

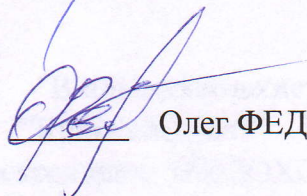

Антон СТЕЛЬМАХ

Провідний інженер з охорони та захисту лісів філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

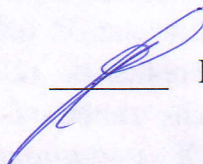
Олександр
ВЕРЕМЕЙЧИК

Лісничий Бузаківського лісництва

Олег ФЕДОРОВИЧ

Лісничий Видертського лісництва

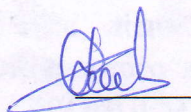
Валентин ЛИТВИН

Лісничий Велико-Обзирського лісництва

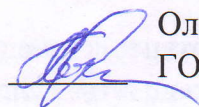
Андрій МИСЬ

Лісничий Пнівненського лісництва

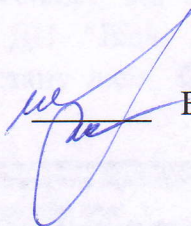

Петро ЛЕОНЕЦЬ

Лісничий Карпилівського лісництва

Олександр
ГОРДІЙЧУК

Лісничий Нуйнівського лісництва

Владислав ШЕПТУР